

स तैः परिवृतो राजा शुश्रूभेऽतोव कौरवः । विभ्रद्वाह्नीं श्रियं दीप्तां देवैरिव वृहस्पतिः ।
 तथा तेषूपविष्टेषु समाजगुम्हर्षयः । शतयूपप्रभृतयः कुरुचेन्ननिवासिनः ।
 व्यासश्च भगवान् विप्रो देवर्षिगणसेवितः । वृतः शिष्यैर्महातेजा दर्शयामास पाण्डवं ।
 ततः स राजा कौरव्यः कुन्तीपुत्रश्च वीर्यवान् । भीमसेनादयश्चैव प्रत्युत्थायाभ्यवादयन् ।
 समागतस्ततो व्यासः शतयूपादिभिर्वृतः । धृतराष्ट्रं महीपालमास्यतामित्यभाषत ।
 वरन्तु विष्टरं कौश्यं कृष्णाजिनकुशोत्तरं । प्रतिपेदे तदा व्यासस्तदर्थमुपकल्पितं ।
 ते च सर्वे द्विजश्रेष्ठा विष्टरेषु समन्ततः । दैपायनाभ्यनुज्ञाता निषेदुर्विपुलौजसः ।
 इति श्रीमहाभारते आश्रमवासिके पर्वणि आश्रमवासपर्वणि सप्तविंशोऽध्यायः ॥ २७ ॥
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ ततः समुपविष्टेषु पाण्डवेषु महात्मसु । व्यासः सत्यवतीपुत्र इदं वचनमब्रवीत् ।
 धृतराष्ट्र महाबाहो कचित्ते वर्त्तते तपः । कचिन्मनसो प्रीणाति वनवासे नराधिप ।
 कचिद्बुद्धिं न ते शोको राजन् पुत्रविनाशजः । कचिज्ज्ञानानि सर्वानि सुप्रसन्नानि तेऽनघ ।
 कचिद्बुद्धिं दृढां कृत्वा चरस्यारण्यकं विधिं । कचिदधूश्च गान्धारी न शोकेनाभिभूयते ।
 महाप्राज्ञा बुद्धिमती देवी धर्मार्थदर्शिनी । आगमापायतत्त्वज्ञा कचिदेषा न शोचति ।
 कचित् कुन्ती च राजस्तां शुश्रूषत्यनहङ्गता । या परित्यज्य स्वं पुत्रं गुरुशुश्रूषणे रता ।
 कचिद्धर्मसुतो राजा महात्मा सुमहामनाः । भीमार्जुनयमाश्चैव कचिदेतेऽपि सान्विताः ।
 कचिन्नन्दसि दृष्टैतान् कचित्ते निर्मलं मनः । कचिच्च शुद्धभावोऽसि जातज्ञानो नराधिप ।
 एतद्धि त्रितयं श्रेष्ठं सर्वभूतेषु भारत । निर्वैरता महाराज सत्यमक्रोध एव च ।
 कचित्ते न च मोहोऽस्ति वनवासेन भारत । स्ववशे वन्यमन्नं वा उपवासोऽपि वा भवेत् ।
 विदितञ्चापि राजेन्द्र विदुरस्य महात्मनः । गमनं विधिनाऽनेन धर्मस्य सुमहात्मनः ।
 माण्डव्यशापाद्धि स वै धर्मो विदुरतां गतः । महाबुद्धिर्महायोगी महात्मा सुमहामनाः ।
 वृहस्पतिर्वा देवेषु शुक्रो वाऽप्यसुरेषु च । न तथा बुद्धिसम्पन्नो यथा स पुरुषर्षभः ।
 तपोबलव्ययं कृत्वा सुचिरात् संभृतं तदा । माण्डव्येनर्षिणा धर्मो ह्यभिभूतः सनातनः ।
 नियोगात् ब्रह्मणः पूर्वं मया स्नेन बलेन च । वैचित्रवीर्यके चेत्ते जातः स सुमहामतिः ।
 भ्राता तव महाराज देवदेवः सनातनः । धारणान्मनसा ध्यानाद्यं धर्मं कवयो विदुः ।
 सत्येन संवर्द्धयति यो दमेन शमेन च । अहिंसया च दानेन तप्यमानः सनातनः ।
 येन योगबलाज्जातः कुरुराजो युधिष्ठिरः । धर्म इत्येष नृपते प्राज्ञेनामितबुद्धिना ।
 यथा वह्निर्यथा वायुर्यथापः पृथिवी यथा । यथाकाशं तथा धर्म इह चामुत्र च स्थितः ।
 सर्वगश्चैव राजेन्द्र सर्वं व्याप्य चराचरं । दृश्यते देवदेवैः स सिद्धैर्निर्मुक्तकल्मषैः ।
 यो हि धर्मः स विदुरो विदुरो यः स पाण्डवः । स एष राजन्दृश्यस्ते पाण्डवः प्रेक्ष्यवत् स्थितः ।
 प्रविष्टः सुमहात्मानं भ्राता ते बुद्धिसत्तमः । दृष्ट्वा महात्मा कौन्तेयं महायोगबलान्वितः ।